

Abstrakt

Užívání alkoholu u dětí a mladistvých je v posledních letech oprávněně chápáno jako závažný a stupňující se problém celé společnosti. Děti začínají konzumovat alkohol v čím dál nižším věku. S postupem začínají alkohol užívat pravidelně, až dochází ke konzumaci nadměrných dávek alkoholu. Tato práce se zabývá tématem, jak může komunikace v rodině ovlivnit výskyt užívání alkoholu u dětí a mladistvých. V teoretické práci je definován termín komunikace. Přes konkrétní typy komunikace, komunikační vzorce až k samotné komunikaci v rodině. Přehledně jsou uvedeny rizikové a protektivní faktory ovlivňující užívání alkoholu u dětí a mladistvých. Dále faktory predikující užívání alkoholu u dětí a mladistvých na úrovni rodinného systému, včetně přiblížení faktoru komunikace v rodině. Druhá část teorie obsahuje kapitoly prevalence, prevence a mapuje vzorce užívání alkoholu u dětí a mladistvých a možnou souvislost s faktorem komunikace. Hlavním cílem této práce je poskytnout systematický přehled výsledků studií publikovaných v letech 2000 – 2014, které se zabývají souvislostí mezi faktorem komunikace v rodině a vzniku užívání alkoholu u dětí a mladistvých. Praktická část tedy mapuje výsledky sedmnácti zahraničních studií, které splnily zadaná výběrová kritéria a byly podrobeny další analýze. Výsledky ukazují, že komunikace v rodině může významně predikovat vznik užívání alkoholu u dětí a mladistvých. Záleží především na její pravidelnosti, otevřenosti, zaměření a obsahu. Komunikace může být také faktorem rizikovým, pokud je nedostatečná a nebo je její obsah nesprávně zaměřený. Závěrem se potvrzuje fakt, že jenom cílená specifická alko-komunikace s dětmi není efektivní způsob, jak změnit chování u adolescentů v užívání alkoholu, ale je nejlepší ji kombinovat s přiměřenými pravidly, kontrolou a celkovým pozitivním rodinným prostředím.